

Rom. *si Germ.* VII, 139), que podria ser una relíquia d'Àfrica, pertanyent al grup traco-illíric de l'indoeuropeu. Ha afegit alguns detalls d'interès sobre la qüestió que ens ocupa Hubschmid (*VRom.* XI, 265-6; cf. *Mél. Duraffour*, 1939, 263ss.). Té interès també el que diu Bertoldi en *Fs. Jud.*, 232, sobre els noms alt-italians i friülans del 'pino mugo' i del ginebre, de forma *barancli*, *barancio*, i semblants, cf. *REW*, 942a, que bé podrien ser derivats del nostre *BARRANKO- en el sentit de 'plantes de les altes barrancades' (potser formacions adjectives d'un tipus *BARRÁNKO-LA o BARRANKA). — ¹³ Fruit d'un evident encruament amb aquest és el mot *bàrrec* 'barranc' que usen a la Vall de Lavansa. Al peu del Montsec en llocs molt diversos he sentit *tòrrec* per a 'torrent estimbat', que resulta de la suma de *còrrec* amb *torrent*. Per al tipus *barricave*, *barricau*, veg. el que en dic en l'article *barranco* del *DCEC*, n. 6. — ¹⁴ En relació amb aquests mots està la idea de Spitzer (*Lexik. a. d. Kat.*, 21-22), de relligar *barranc* amb el cast. *barro* 'fang' o el seu ètimon pre-romà, idea ja rebutjada per M-Lübke i que com vaig indicar en el *DCEC* és insostenible, perquè justament un *barranc* és el contrari d'un indret fangós o argilós. Com que el nostre mot és enterament estrany al basc i precisament la seva àrea més aviat s'allunya de la d'aquesta llengua, no té cap versemblança l'afirmació que s'ha fet algun cop (*BDLC* XIV, 147) que és d'origen basc. Potser es funda en un anàlisi que suggerí G. de Diego (*Gram. Hist. Gall.*, 158) com a *barren-ko* «metido, interno»: si tal combinació existís en basc significaria 'de baix', però ni això convindria al sentit ni fóra combinació versemblant, i tampoc no explicaria la terminació amb *á*. — ¹⁵ El femení degué existir també en certs parlars mossàrabs, almenys a Menorca, on hi ha *Albranca*, que ha de ser *Al-b(a)ranca*, amb ultracorrecció d'una suposada anaptixi arabitzant. Molt a la vora d'*Albranca* (que està situada en un gros barranc) hi ha *Albraxella*, on tenim evidentment la forma presa en mossàrab per *-CE-*, cosa que prova que el mot *BARRANCA, *-ANCELLA*, ja existia en aquesta illa abans o des del començament de l'època visigòtica (car més tard ja no s'hauria palatalitzat *CE*). Noms preciosos per a l'antiguitat del nostre mot a les Balears, i bàsics per a l'etimologia pre-romana més amunt exposada. La reducció de *barra* a *bara-* es podria comprendre a base de les estructures nominals aràbigues. És sabut que hi hagué antigues incursions de tribus indoeuropees a les Balears, com ho demostrà la troballa d'una inscripció famosa, a l'illa d'Eivissa.

Barrani(s), *V. barri* *Barranquejar*, etc., *V. barranc Barraquer*, *-queta*, *V. barraca Barrar*, *-at*, *V. barra*

+BARREGÀ, cat. ant., mena de tela coneguda, de la qual ja tracto suficientment en el *DCEC* (s. v. *barragán*), i veg. ací alguna dada i derivat, s. v. *BUGA-RENY*.

BARREJAR, 'mesclar', mot del Principat i de les terres d'Oc meridionals, que en la fase antiga de les dues llengües significava 'saquejar', 'sotmetre a pillatge', 'devastar', sentit en el qual s'estén al fr. ant. *barroier* i en cast. antic apareix en la forma *abarrier* (o *barrer*); probablement en tots dos sentits ve del ll. *VERRERE* 'escombrar' (d'on el cast. *barrer*), que també significava 'arrossegar' i 'emportar-se, arrabassar, sotmetre a pillatge'. □ 1.ª *doc.*: accepció moderna, poc documentada fins al S. XVIII, si bé tendeix a pendre aquest sentit des del XIV; accepció antiga, c. 1200.

Avui, almenys en el sentit de 'mesclar', és un mot inusitat o molt poc popular en el País Valencià i en general a les Illes: més encara es pot dir això de *barreja*; ja en el Maestrat observa Ga. Girona «poc usat ací i fora d'ús en el sentit de mescla dels combatents, a tot lo nostre Regne, és més viu a Catalunya». Verb i substantiu apareixen molt tard en els diccionaris.¹ Però *barrejar* en el sentit guerrer o violent és dels mots més corrents en la llengua medieval, i aviat es presenta en variants de significat que s'acosten al de 'mesclar' si és que no hi coincideixen del tot: en un reglament de Solsona de 1336 en què es parla de *penes* ('pells de pellisseria') es prohibeix que «neguna pena no puxen *barrejar* o entremesclar de sendats, ne de draps d'aur» (*BCEC*, 1905, 155.18), en un altre de 1330 de l'Arxiu Reial «no gos d'aquí avant listar ne vetar per fora ne *barrejar* negunes vestedures» (*CoDoACA* VIII, 179).

Com va veure el diccionari Alcover-Moll en la seva primera edició, això no és més que un eixamplament del sentit bàsic de confusió o barreja, en aquest cas, aplicada a draps o teixits de qualitats diverses, que hom entremescla potser dissimulant la part menys cara, per vendre'ls millor; altres vegades la mescla és dels colors, com es veu pels dos docs. de mitjan S. XV que aquesta obra cita a continuació, però res en els contextos no indica que els colors apareguessin en forma de barres i ni tan sols com a llistes o franges; no puc aprovar per tant que en la 2.ª ed. de l'obra hom hagi separat aquest mot del nostre *barrejar* i suggerit que sigui un derivat de *barra* (segurament no ho haurien fet si haguessin tingut a la vista el text de la disposició solsonina).² De tota manera el mot català en el sentit de 'mesclar' és quasi només modern i del Principat, car el nostre mot clàssic *mesclar* continua essent l'usual a les Illes, i si no l'únic usat en el País Valencià hi segueix essent de molt el preponderant; ³ fóra excessiu de donar a això un abast absolut, no sols pel que indica el mot *barreig* sinó perquè també hi ha certs usos rústics genuïns i sens dubte estretament relacionats amb el del català central,⁴ però de tota manera *barrejar* 'mesclar' és essencialment un mot català peculiar del Principat.

⁵ El territori d'aquest mot, però, avui no és ben estrany a Menorca (= castellà *desbaratar*, *AlcM*)⁵ i inclou des de Tortosa (*barreja* 'mescla per a construcció', 'mescla de cartes' almenys) fins a l'extrem Nord del domini, car arriba al capdamunt del Pallars i Ribagorça⁶ i certament no és estrany al Rosselló.⁷